

**INFORMACJA O SYTUACJI NA RYNKU PRACY
NA OBSZARZE DZIAŁANIA
POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W LESZNIE
w I półroczu 2013 r.**

W końcu I półrocza 2013 r. bezrobocie na terenie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie kształtowało się na poziomie 4.720 osób w tym z terenu miasta Leszna zarejestrowanych było 2.907 osób, a z terenu powiatu leszczyńskiego 1.813 osób. Wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych było 2.616 kobiet i 2.104 mężczyzn. W porównaniu do sytuacji z dnia 1 stycznia liczba bezrobotnych wzrosła o 42 osoby czyli o 0,9%. Natomiast w ciągu ostatnich czterech miesięcy nastąpił spadek bezrobocia o 716 osób tj. o 13,2% (w Lesznie liczba bezrobotnych spadła o 320 osób, a w powiecie leszczyńskim o 396 osób). W I półroczu 2013 roku najwyższą liczbę bezrobotnych zanotowano w lutym (5.436 os.), a najniższą w czerwcu (4.720 os.). W porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku liczba bezrobotnych wzrosła o 384 osoby, tj. o 8,9%.

Ponadto w końcu czerwca br. w ewidencji tut. urzędu pracy pozostawały 142 osoby „poszukujące pracy”.

W końcu maja wskaźnik stopy bezrobocia na terenie działania Urzędu Pracy w Lesznie osiągnął 9,3% i był niższy od stopy bezrobocia w województwie wielkopolskim (10,1%) oraz w Polsce (13,5%). W tym samym czasie poprzedniego roku wskaźnik bezrobocia wyniósł 8,4%, zatem nastąpił wzrost o 0,9 p.p..

W I półroczu 2013 r w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesznie zarejestrowało się 3.898 osób bezrobotnych, w tym 1.878 kobiet i 2.020 mężczyzn. W styczniu br. zarejestrowała się najwyższa liczba osób w historii tut. urzędu pracy, tj. 1.015 osób. Analizując liczbę rejestracji osób bezrobotnych na przestrzeni kilkunastu lat można zauważyć cykliczność zjawiska. Mianowicie na przełomie roku zawsze rośnie bezrobocie po czym spada w ciągu roku. Taka sytuacja spowodowana jest tym, że pod koniec roku kończą się prace sezonowe, wygasają umowy o pracę, a w obecnej sytuacji gospodarczej pracodawcy niechętnie przedłużają okres zatrudnienia. Od marca bezrobocie zazwyczaj spada, a przyczynia się do tego wzrost zapotrzebowania pracowników do prac sezonowych, czy też kierowanie bezrobotnych do aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu. W porównaniu do tego samego okresu poprzedniego roku można zauważyć, że napływ do populacji osób bezrobotnych jest większy o 375 osób (o 10,6%). Wśród osób rejestrujących się zdecydowaną większość, bo aż 90,5% stanowią osoby, które już wcześniej pracowały (3.528 os.). Prawie 60,0% (tj. 2.355 osób) ogółu rejestrujących się stanowią bezrobotni z terenu miasta Leszna, a 40,0% (1.543 os.) z powiatu leszczyńskiego.

Wśród osób rejestrujących się w urzędzie pracy 3.059 osób (78,5%) powróciło do ewidencji bezrobotnych po raz kolejny, a dla 839 osób (21,5%) była to pierwsza rejestracja. Wśród osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy najczęściej rejestrują się osoby bez wykształcenia średniego tj. 1.955 os., osoby do 25 roku życia – 1.119 os., długotrwale bezrobotni – 1.055 os. oraz osoby bez kwalifikacji zawodowych – 964 os. Należy podkreślić, iż osoby bezrobotne bardzo często należą jednocześnie do kilku grup osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, co powoduje, że cechują ich skumulowane problemy, które w znacznym stopniu utrudniają podjęcie zatrudnienia.

Wśród osób rejestrowanych w I półroczu br. 102 osoby powróciły po okresie zatrudnienia za granicami Polski. Najczęściej osoby te pracowały w krajach takich jak: Niemcy, Holandia i Wielka Brytania.

W tym samym czasie z ewidencji osób bezrobotnych wyłączono 3.856 osób, wobec 3.506 w I półroczu ubiegłego roku, zatem odpływ z bezrobocia jest większy o 350

osób. W porównaniu do liczby rejestracji wyłączeń było mniej o 42 os. Ponad połowa wyłączeń spowodowana była podjęciem pracy przez bezrobotnych. Mianowicie od początku roku pracę podjęło 2.160 osób (56,0% ogółu wyłączeń), tj. o 295 osób więcej aniżeli w analogicznym okresie ubiegłego roku. W I półroczu br. poziom wskaźnika płynności rynku pracy, czyli udział bezrobotnych, którzy podjęli pracę, do liczby nowo zarejestrowanych w tym samym okresie wyniósł 55,4%. Niestety oprócz wyłączeń spowodowanych aktywizacją zawodową bezrobotnych, liczną grupę osób wyłączonych stanowili bezrobotni, którzy nie potwierdzili gotowości do podjęcia zatrudnienia, tj. 656 os. 163 osoby wyłączono ponieważ odmówiły bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, a 151 osób dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego.

Struktura bezrobotnych

Od wielu lat wśród bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy przeważają kobiety. Niewątpliwie ma to związek z tym, że kobiety mają większe trudności ze znalezieniem pracy niż mężczyźni – mówi Piotr Rogowiecki, ekspert rynku pracy w organizacji Pracodawcy RP. Pracodawcy wolą bowiem zatrudniać mężczyzn, ponieważ uważają, że są bardziej dyspozycyjni. Przedsiębiorcy obawiają się obciążeń związanych z macierzyństwem, a przy obecnej sytuacji gospodarczej nie mogą sobie na to pozwolić.

Ponadto przerwy w zatrudnieniu na rzecz urlopów macierzyńskich i wychowawczych, utrwalają stopniowy spadek kobiecych kompetencji zawodowych. Przedłużający się stan nieaktywności zawodowej może ugruntowywać wśród kobiet postawy bierności, a w konsekwencji może doprowadzić do wykluczenia społecznego. Ponadto stereotypowe postrzeganie kobiety jako pracownika powoduje, że w ogóle nie są zatrudniane w niektórych zawodach, nie mają szansy na awans czy też wyższe wynagrodzenie i z góry są traktowane jako mniej dyspozycyjne. Powyższe czynniki sprawiają, że reintegracja i reaktywacja zawodowa kobiet jest procesem trudnym i wymagającym wsparcia ze strony różnych struktur społecznych i instytucji.

W końcu czerwca 2013 roku liczba bezrobotnych kobiet wyniosła 2.616, co stanowiło 55,4% ogółu zarejestrowanych. W porównaniu do czerwca 2012 r. udział ten zmniejszył się o 3,1 p.p., natomiast ich liczba zwiększyła się o 78 os. Zdecydowanie największą grupę wśród bezrobotnych kobiet stanowią osoby młode, mianowicie 53,9% kobiet (tj. 1.411 os.) jest w wieku od 18 do 34 lat. W porównaniu do czerwca ubiegłego roku liczba tej grupy kobiet wzrosła o 379 osób. Rejestracja młodych kobiet często jest wynikiem braku doświadczenia zawodowego, samotnego wychowywania dziecka, czy też niepodjęcia zatrudnienia po urodzeniu dziecka. Co czwarta kobieta (668 os.) jest po 45 roku życia. Wśród osób bez wykształcenia średniego 46,5% stanowią kobiety (1.185 os.). Wśród bezrobotnych, którzy nie posiadają kwalifikacji zawodowych kobiety stanowią 57,2% (657 os.), a wśród bezrobotnych, którzy nie posiadają doświadczenia zawodowego jest ich 58,0% (417 os.). Problem w znalezieniu zatrudnienia wyraźnie widać wśród matek samotnie wychowujących dziecko. Mianowicie w grupie osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia kobiety stanowią zdecydowaną większość, bo aż 84,8% (534 os.). Kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka było 642. Wśród osób, które nie podjęły zatrudnienia po odbyciu kary pozbawienia wolności, kobiety stanowiły 9,8%, tj. 13 osób. W końcu czerwca br. liczba kobiet pozostających w długotrwałym bezrobociu (pozostających w ewidencji osób bezrobotnych ponad 12 miesięcy) wyniosła 835 osób z czego 390 pozostawało w ewidencji urzędu ponad 2 lata. Udział długotrwale bezrobotnych kobiet w ogólnej ich liczbie wynosi 31,9% wobec 29,6% w tym samym czasie poprzedniego roku. Wśród zarejestrowanych kobiet przeważają kobiety z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, tj. 26,4%, zasadniczym zawodowym – 24,3% oraz gimnazjalnym i niższym – 21,0%. Wykształceniem wyższym legitymuje się 16,6% kobiet, a najmniej kobiet posiada wykształcenie średnie ogólnokształcące – 11,7%.

Należy zauważyć, że bezrobotne kobiety są lepiej wykształcone niż bezrobotni mężczyźni. Przeszło 54,0% bezrobotnych kobiet posiadało wykształcenie średnie, policealne lub wyższe, natomiast wśród mężczyzn odsetek ten wynosił 35,1%.

Kobiety z terenów wiejskich stanowiły 37,2% ogółu zarejestrowanych kobiet.

W I półroczu 2013 roku w tut. urzędzie zarejestrowało się 1.878 kobiet. W porównaniu do poprzedniego roku liczba rejestracji wzrosła o 103 osoby natomiast ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych zmniejszył się o 2,2 p.p. i obecnie wynosi 48,2%. Spośród kobiet będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy najczęściej rejestrowały się kobiety bez wykształcenia średniego (705 os.), kobiety mające status długotrwale bezrobotnych (617), kobiety do 25 roku życia (545) oraz kobiety bez kwalifikacji zawodowych (474). W tym samym czasie z ewidencji osób bezrobotnych wyłączono 1.931 kobiet, tj. 50,1% ogółu wyłączonych osób. Ok. 58,0% wyłączeń spowodowanych było podjęciem pracy. Mianowicie zatrudnienie znalazło 1.108 kobiet. W porównaniu do I półrocza ubiegłego roku liczba podjąć pracy wzrosła o 83 osoby.

W analizowanym okresie liczba rejestracji bezrobotnych mężczyzn była wyższa niż kobiet o 142 osoby. Mianowicie od początku roku do ewidencji urzędu pracy wpisano 2.020 mężczyzn, i stanowili oni ponad połowę ogółu rejestrujących się (51,8%). W poprzednim roku do ewidencji osób bezrobotnych wpisano 1.748 mężczyzn, zatem ich napływ do populacji bezrobotnych zwiększył się o 272 os. W tym samym czasie wyłączono 1.925 mężczyzn z czego 1.052 podjęło pracę (tj. 54,6% wyłączonych mężczyzn).

W końcu czerwca 2013 roku liczba zarejestrowanych mężczyzn wyniosła 2.104 osoby i w porównaniu do liczby kobiet było ich mniej o 512. Wśród mężczyzn największy odsetek stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 35,5% oraz gimnazjalnym i niższym – 29,5%. Wykształcenie policealne i średnie zawodowe posiadał co piąty mężczyzna, a wyższym lub średnim ogólnokształcącym legitymowała się taka sama liczba osób - po 7,4% zarejestrowanych mężczyzn. Podobnie jak w przypadku kobiet duża grupa mężczyzn jest w młodym wieku. Mianowicie mężczyźni w wieku od 18 do 34 lat stanowią 45,2% ogółu mężczyzn (950 os.). Panowie po 45 roku życia stanowią 38,3%. Pod względem czasu pozostawania bez pracy mężczyźni długotrwale bezrobotni (pozostający w ewidencji bezrobotnych ponad 12 miesięcy) stanowią 23,0% ogółu mężczyzn, tj. 484 osoby.

Wśród osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy najliczniejsza jest grupa mężczyzn bez wykształcenia średniego, tj. 1.366 os. Mężczyzn powyżej 50 roku życia jest 624 os., bez kwalifikacji zawodowych jest ich 491, do 25 roku życia 400 os., a bez doświadczenia zawodowego jest ich 302.

W końcu czerwca 2013 r. prawo do zasiłku posiadało 935 osób w tym 493 kobiety i 442 mężczyzn. W porównaniu do czerwca poprzedniego roku ich liczba spadła o 21 osób, a ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych zmniejszył się o 2,2 p.p. i obecnie wynosi 19,8%. 344 osoby posiadające prawo do zasiłku zamieszkują tereny wiejskie (tj. 36,8%). 46,0% zasiłkobiorców (430 os.) jest bez wykształcenia średniego, 34,0% (318 os.) jest w wieku powyżej 50 roku życia, a 16,3% nie posiada kwalifikacji zawodowych (152 os.). Od początku roku w urzędzie zarejestrowano 1.234 osoby, którym przysługiwało prawo do zasiłku (51,8% z nich stanowiły kobiety). W tym samym okresie ubiegłego roku rejestracji zasiłkobiorców było 1.221, zatem ich napływ zwiększył się o 13 osób. Dla 23,5% zasiłkobiorców była to pierwsza rejestracja, a dla 76,5% kolejna.

W I półroczu br. w tut. urzędzie pracy zarejestrowało się 1.404 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (w tym 691 kobiet i 713 mężczyzn); stanowili oni 36,0% ogółu nowo rejestrowanych. W porównaniu do poprzedniego roku napływ do bezrobocia mieszkańców terenów wiejskich zwiększył się o 146 osób. Od początku roku wyłączono z ewidencji

bezrobotnych 1.505 osób, z czego 56,6% z nich wyłączono z powodu podjęcia pracy (tj. 852 os.), 15,8% wyłączono z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy (238 os.), 4,8% dobrowolnie zrezygnowało ze statusu osoby bezrobotnej (72 os.), a 3,5% (52 os.) odmówiły bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy. W końcu czerwca 2013 roku grupa bezrobotnych z terenów wiejskich liczyła 1.685 osób, w tym 972 kobiety i 713 mężczyzn. W porównaniu do czerwca ubiegłego roku ich liczba wzrosła o 123 osoby, natomiast ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się o 4,3 p.p. i obecnie wynosi, 35,7%.

W końcu czerwca 2013 r. w ewidencji osób bezrobotnych zarejestrowanych było 391 osób z orzeczeniem lekarskim o niepełnosprawności, w tym 208 kobiet i 183 mężczyzn. Bezrobotni z orzeczeniem o niepełnosprawności stanowią 8,3% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Wśród osób niepełnosprawnych 235 posiada lekki stopień niepełnosprawności, 150 osób umiarkowany, a 6 znaczny. Najczęstszym rodzajem niepełnosprawności są choroby neurologiczne (119 os.), choroby psychiczne (78) oraz upośledzenie narządu ruchu (72). Zdecydowaną większość osób niepełnosprawnych, bo aż 64,5% stanowią osoby po 45 roku życia. 18,4% jest w wieku do 34 roku życia. Ze względu na poziom wykształcenia najliczniejszą grupą są osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (32,7%). 28,9% posiada wykształcenie gimnazjalne i niższe. Wykształcenie policealne i średnie zawodowe posiada 23,0%, a wyższym wykształceniem legitymuje się 7,2% niepełnosprawnych bezrobotnych.

Od początku roku do ewidencji urzędu wpisano 290 osób z orzeczeniem lekarskim o niepełnosprawności, tj. o 28 osób więcej aniżeli w poprzednim roku. Wśród rejestrujących się 50,3% stanowiły kobiety, a 49,7% mężczyźni.

W końcu czerwca br. liczba bezrobotnych osób do 25 roku życia wyniosła 896 osób (w tym 496 kobiet i 400 mężczyzn). W analogicznym okresie poprzedniego roku liczba bezrobotnej młodzieży wyniosła 852 osoby, zatem w ciągu roku ich liczba wzrosła o 44 osoby. Wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w tut. urzędzie pracy, młodzież stanowi 19,0%. Spośród bezrobotnej młodzieży najwięcej osób posiada wykształcenie policealne i średnie zawodowe tj. 26,3% (236 os.). Co czwarta osoba posiada wykształcenie gimnazjalne i niższe (230 os.). Liczna grupa osób jest z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 24,8% (222 os.). Wykształceniem średnim ogólnokształcącym legitymuje się 16,2% (145 os.), a wyższym 7,0% (63 os.). Biorąc pod uwagę czas pozostawania bez pracy, to udział młodzieży pozostającej w ewidencji urzędu ponad 12 miesięcy wynosi 14,8% wobec 17,5% w poprzednim roku. Wśród osób bez doświadczenia zawodowego zdecydowanie przeważają osoby do 25 roku życia – stanowią 55,5% (399 os.), co wiąże się często z rejestracją tych osób zaraz po ukończeniu szkoły.

Od początku roku zarejestrowało się w PUP w Lesznie 1.119 bezrobotnych do 25 roku życia, gdzie w poprzednim roku tych rejestracji było 950. Udział rejestracji osób młodych w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych bezrobotnych w PUP wynosi 28,7% wobec 27,0% w 2012. Dla 34,0% bezrobotnych do 25 roku życia była to pierwsza rejestracja (381 os.), a 66,0% (738 os.) młodzieży rejestrowało się po raz kolejny.

Od początku roku z ewidencji bezrobotnych wyłączono 1.146 osób. 53,9% wyłączeń spowodowanych było podjęciem pracy (618 os.). W porównaniu do czerwca 2012 r. liczba podjąć pracy wzrosła o 135 os. Niestety wyłączenia spowodowane były także innymi przyczynami, m.in. 18,8% młodych osób nie potwierdziło gotowości do podjęcia pracy, a 5,3% odmówiło bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy.

Podobnie jak w przypadku młodzieży bezrobotni powyżej 50 r. życia są grupą, która znajduje się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Pracownicy ze skrajnych grup wiekowych postrzegani są przez pracodawców jako mniej efektywni. Młodzi nie posiadają doświadczenia zawodowego, a ludzie starsi mają mniej energii niż kiedyś, co powoduje, że są mniej wydajni. W końcu czerwca 2013 roku grupa bezrobotnych powyżej 50 roku życia liczyła 1.073 osoby (w tym 449 kobiet i 624 mężczyzn). W porównaniu do czerwca 2012 ich liczba wzrosła o 97 osób. W ogólnej liczbie bezrobotnych osoby „po pięćdziesiątce” stanowią 22,7%. W populacji bezrobotnych powyżej 50 roku życia prawo do zasiłku posiadało 318 osób, czyli co trzeci bezrobotny w omawianej grupie wiekowej.

Wśród bezrobotnych „po pięćdziesiątce” najliczniejsza jest grupa z wykształceniem zasadniczym zawodowym tj. 36,1% oraz gimnazjalnym i niższym – 29,2%. 23,9% posiada wykształcenie policealne i średnie zawodowe. Wykształceniem średnim ogólnokształcącym legitymuje się 6,2% bezrobotnych powyżej 50 roku życia, a wyższym tylko 4,7%. Udział bezrobotnych pozostających w długotrwałym bezrobociu wynosi 36,5% (tj. 392 os.).

Od początku roku do ewidencji bezrobotnych wpisano 665 osób „po pięćdziesiątce”, rejestracje te stanowiły 17,1% ogółu rejestrowanych. 19,8% rejestrowało się pierwszy raz, a 80,2% po raz kolejny powracało do ewidencji osób bezrobotnych. Wyłączono 592 osoby, z czego 238 z powodu podjęcia pracy, 102 z powodu nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego, a 59 z powodu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy.

Wśród osób zarejestrowanych w tut. urzędzie pracy najliczniejsza jest grupa osób bez wykształcenia średniego, tj. 2.551 osób, w tym 1.185 kobiet i 1.366 mężczyzn. W ogólnej liczbie bezrobotnych grupa ta stanowi 54,0%. W czerwcu ubiegłego roku ich liczba wyniosła 2.305 os., zatem ich napływ zwiększył się o 246 os. Wśród nich wykształcenie zasadnicze zawodowe posiadają 1.382 os., a gimnazjalne i niższe 1.169 os. Najliczniejsza jest grupa osób w wieku 45-54, tj. 600 os. Bezrobotnych bez wykształcenia średniego w wieku 25-34 jest 595, w grupie 35-44 jest ich 522, a do 25 roku życia 452 os.

Kolejną grupą bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy są osoby bez kwalifikacji zawodowych, czyli nieposiadający kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. W końcu czerwca br. w rejestrach urzędu było ich 1.148 os. co oznacza, że w ogóle bezrobotnych stanowią oni 24,3%. Kobiet bez kwalifikacji zawodowych było 657, a mężczyzn 491. Z analizy struktury wieku wynika, że 53,5% stanowią bezrobotni w wieku 18-34, a co trzecia osoba jest po 45 roku życia. Biorąc pod uwagę wykształcenie tych osób, to zdecydowaną większość stanowią bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym 70,0% (804 os.). Wykształceniem średnim ogólnokształcącym legitymuje się 23,7% bezrobotnych w tej grupie.

Na uwagę zasługuje także grupa bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego, która to ma duże trudności w znalezieniu zatrudnienia właśnie z tego powodu. Często pracodawcy wymagają nie tylko określone wykształcenie, ale również chcą żeby potencjalni pracownicy posiadali doświadczenie zawodowe na określonym stanowisku pracy. W końcu I półrocza 2013 r. zarejestrowanych było 719 bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (15,2% ogółu). Kobiet było 417, a mężczyzn 302. Najczęściej były to osoby młode do 25 roku życia – 399 os., tj. prawie 56,0%. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego najczęściej legitymowali się wykształceniem tylko gimnazjalnym lub niższym (298 os.) oraz policealnym i średnim zawodowym (187 os.).

W końcu I półrocza 2013 r. liczba osób długotrwale bezrobotnych (pozostających w ewidencji osób bezrobotnych ponad 12 miesięcy od momentu rejestracji) wyniosła 1.319 osób (tj. o 214 osób więcej niż w czerwcu 2012 r.) Wśród nich 568 osób pozostaje bez pracy ponad 2 lata. Najwyższa liczba osób długotrwale bezrobotnych występuje w dwóch grupach wiekowych, mianowicie wśród osób od 25 do 34 lat jest ich 389 osób i od 45 do 54 lat 295 osób. Wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym 407 osób pozostaje w rejestrach urzędu ponad 12 miesięcy, a wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym 356 osób.

Wykształcenie jest czynnikiem bardziej niż wiek różnicującym sytuację bezrobotnego na rynku pracy. Ograniczona w stosunku do podaży siły roboczej liczba miejsc pracy oraz występująca na rynku pracy konkurencja powodują większe trudności w znalezieniu pracy przede wszystkim przez osoby, które pracę utraciły i mają niski poziom wykształcenia, ale i przez osoby dotychczas niepracujące, wchodzące na rynek pracy. Pod względem poziomu wykształcenia struktura bezrobotnych jest bardzo podobna od kilku lat. Najliczniejszą grupę wśród ogółu zarejestrowanych stanowią bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym (29,2%, tj. 1.382 os.). Co czwarta osoba posiada wykształcenie gimnazjalne lub niższe (1.169). Bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym jest 1.117 os., tj. 23,7%. Wyższym wykształceniem legitymuje się 12,5% (591), a średnim ogólnokształcącym 9,8% (461).

Ze względu na staż pracy najliczniejszą grupę stanowią osoby ze stażem pracy od roku do 5 lat, tj. 1.157 osób (24,6%), a najmniej bezrobotnych posiada ponad 30-letni staż – 276 os. (5,8%).

W końcu czerwca 2013 r. bezrobotni najczęściej reprezentowali zawód sprzedawca, pracownik ds. ekonomicznych i administracyjnych, kucharz, krawiec/szwacz, ślusarz, mechanik pojazdów samochodowych, murarz, pedagog, stolarz, fryzjer, malarz, technik mechanik, cukiernik, robotnik budowlany, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym. Jednak najliczniejsza grupa osób nie posiadała zawodu.

Aktywizacja zawodowa bezrobotnych

Obecna sytuacja gospodarcza generuje szereg zmian zachodzących na rynku pracy, coraz silniej zarysowuje się potrzeba świadczenia kompleksowych usług na rynku pracy dla osób poszukujących zatrudnienia oraz pracodawców. Pośrednicy pracy i doradcy zawodowi starają się sprostać oczekiwaniom klientów.

Rolą pośrednictwa pracy jest przede wszystkim udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia, informowanie o aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy, inicjowanie i organizowanie kontaktów bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami, informowanie bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach oraz pozyskiwanie i upowszechnianie ofert pracy. Ponadto pośrednicy pracy współpracują z pracodawcami, pomagają im w pozyskiwaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach, udzielają informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszoną ofertą pracy, a także informują ich o sytuacji na rynku pracy.

Doradcy zawodowi oferują osobom bezrobotnym i poszukującym pracy wsparcie w planowaniu drogi zawodowej oraz definiowaniu problemów, stanowiących przeszkodę w podjęciu zatrudnienia. Udzielają informacji o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach kształcenia, udzielają porad związanych z wyborem zawodu, zmianą kwalifikacji, podjęciem zatrudnienia oraz organizują indywidualne i grupowe porady zawodowe.

W I półroczu 2013 roku PUP pozyskał 1.189 ofert pracy - o 48 ofert mniej w stosunku do poprzedniego roku. Pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie na pracowników w zawodach takich jak: sprzedawca, pracownik ds. ekonomii i administracji, murarz, krawiec/szwacz, kierowca samochodu ciężarowego, malarz, przedstawiciel handlowy, monter konstrukcji aluminiowych, kucharz. Najwięcej ofert dotyczyło pracowników przy pracach prostych.

Od początku roku doradcy zawodowi udzielili 1.781 porad indywidualnych, zorganizowali 22 spotkania w formie informacji grupowej dla młodzieży do 25 roku życia pn. „Samodzielność w poszukiwaniu pracy”, w których uczestniczyło 229 osób. W 19 spotkaniach dla osób bezrobotnych rejestrujących się po raz pierwszy pn. „Prawa i obowiązki osób bezrobotnych oraz usługi urzędu pracy” wzięły udział 174 os. W poradach grupowych uczestniczyło 43 bezrobotnych. Indywidualny Plan Działania (IPD) przygotowano dla 1.100 osób. IPD jest to pomoc świadczona osobom bezrobotnym w ramach procesu doradczego. Jego celem jest określenie przez klientów swoich mocnych i słabych stron, ograniczeń i możliwości, nabycie umiejętności poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia, nabycie nowych kompetencji, a także podejmowanie działań przedsiębiorczych związanych z utworzeniem własnej firmy.

Działalność liderów klubu pracy polega na organizowaniu cyklu zajęć, mających na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych i poszukujących pracy poprzez naukę nowoczesnych technik i metod poszukiwania pracy. W ciągu sześciu miesięcy 2013 r. liderzy klubu pracy zaktywizowali 483 osoby. Bezrobotni i poszukujący pracy wzięli udział w zajęciach takich jak:

- „Autoprezentacja w trakcie rozmowy kwalifikacyjnej” – 14,
- „Zwycięskie CV – warsztat profesjonalnego pisanie dokumentów aplikacyjnych” - 39,
- „Radzenie sobie ze stresem w poszukiwaniu pracy” – 4,
- „Debiutanci na rynku pracy” – 23,
- „Mama aktywna zawodowo” – 22,
- „Motywacja drogą do sukcesu zawodowego” – 9,
- „Profesjonalna obsługa klienta – trening umiejętności zawodowych” – 4,
- „Metody rekrutacji i selekcji pracowników” – 7,
- „Nie daj się bezrobociu” – 34,
- „Niekonwencjonalne metody poszukiwania pracy” – 18,
- „W cztery oczy z pracodawcą - trudne pytania na rozmowie kwalifikacyjnej” – 21,
- „Zarządzanie sobą w poszukiwaniu pracy” – 10,
- „Trening umiejętności niezbędnych w poszukiwaniu pracy” – 9,
- „ABC poszukiwania pracy” – 15,
- „Kobieta sukcesu – jak kształtować wizerunek na rozmowie kwalifikacyjnej” – 9,
- „Idealny pracownik biurowy to ja” – 9,
- „Idealny sprzedawca – zajęcia z autoprezentacji w branży handlowej” – 10,
- Zajęcia aktywizacyjne w Krzemieniewie – 9.

20 osób wzięło udział w Warsztatach Aktywnego Poszukiwania Pracy. Z dostępu do informacji i elektronicznych baz danych udostępnianych przez Klub Pracy skorzystało 197 osób. Z usług Klubu Pracy korzystały również osoby niezarejestrowane w urzędzie.

W budynku Powiatowego Urzędu Pracy działa również „kawiarenka internetowa”, w której osoby bezrobotne i poszukujące pracy mogą skorzystać z bezpłatnego dostępu do Internetu, gdzie mają możliwość zapoznania się z usługami urzędu pracy, ofertami pracy, analizami i informacjami o lokalnym rynku pracy, a także mogą wysłać przygotowane dokumenty aplikacyjne do pracodawców. Dziennie korzysta z niej kilkanaście osób.

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Lesznie świadczy usługi w ramach EUROpean Employment Services – Europejskie Służby Zatrudnienia (EURES), które są siecią współpracy publicznych służb zatrudnienia i ich partnerów na rynku pracy, wspierające mobilność w dziedzinie zatrudnienia na poziomie międzynarodowym i transgranicznym, w krajach Unii Europejskiej oraz Norwegii, Islandii i Szwajcarii. Sieć EURES została powołana przez Komisję Europejską, aby ułatwiać swobodny przepływ pracowników na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego poprzez:

- międzynarodowe pośrednictwo pracy,
- informowanie na temat warunków życia i pracy w krajach członkowskich,
- identyfikowanie i przeciwdziałanie przeszkodom w mobilności.

Działalność sieci EURES polega głównie na informowaniu, doradztwie i wspomaganiu poszukujących pracy z Europejskiego Obszaru Gospodarczego, którzy chcą pracować w innym kraju członkowskim oraz pracodawców, którzy chcą rekrutować pracowników z innych krajów członkowskich. W ostatnim czasie ta usługa cieszy się dużym zainteresowaniem.

Formą pomocy w pozyskaniu zatrudnienia są - oprócz pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego - tzw. aktywne formy, które wymagają zaangażowania środków finansowych Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. W I półroczu 2013 roku skierowano do aktywnych form 597 osób bezrobotnych, z tego do odbycia stażu skierowano 246 osób, do udziału w szkoleniach 213 bezrobotnych, 93 osoby otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, 17 osób podjęło pracę w ramach prac interwencyjnych, 15 w ramach robót publicznych, a 13 osób zaktywizowano w ramach wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy.

W 2013 roku Urząd otrzymał od Ministra Pracy i Polityki Społecznej decyzję finansową na kwotę **2.948.900,00 zł**. Środki te pozwalają na pokrycie zobowiązań oraz zaktywizowanie **386 osób**, z czego: 17 osób podjęło pracę w ramach prac interwencyjnych, 20 osób zostanie zatrudnionych w ramach robót publicznych, 136 bezrobotnych zostanie skierowanych do udziału w szkoleniach, 200 osób PUP zostanie skierowanych do odbycia stażu, 5 osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, 5 osób zostało zatrudnionych w ramach wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy, a 3 osoby otrzymały jednorazowo środki na założenie spółdzielni socjalnej.

Kolejny rok Powiatowy Urząd Pracy w Lesznie realizuje projekt systemowy pn. „*Aktywność – kluczem do sukcesu*”, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 6.1 *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*, Poddziałanie 6.1.3 *Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych*, na który pozyskał **2.655.300,00 zł** na zaktywizowanie **330 bezrobotnych**. W ramach tego projektu 76 osób zostanie skierowanych do odbycia stażu, 104 bezrobotnych skorzysta ze szkoleń, a 150 osób skorzysta z dwóch form aktywizacji, tj. wezmą udział w szkoleniu „Własna firma” po czym otrzymają jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Powiatowy Urząd Pracy realizuje również program specjalny pn. „*Chcę być aktywny*” w ramach 10% kwoty środków Funduszu Pracy ustalonych według algorytmu przyznanych na finansowanie zadań w powiecie na rok 2013. W ramach programu, na który przeznaczono **356.970,00 zł** zostanie zaktywizowanych **27 bezrobotnych do 30 roku życia**. Program składa się z dwóch modułów, tj. 15 osób otrzyma jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, a 12 osób zostanie zatrudnionych w ramach wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy. Ponadto każdy bezrobotny skorzysta z usług rynku pracy (pośrednictwo pracy i doradztwo zawodowe), a w ramach elementu specyficznego otrzyma wsparcie

pomostowe (w przypadku dotacji) lub dodatek motywacyjny (w przypadku wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy).

W maju Urząd otrzymał dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra w kwocie **150.700,00 zł** na finansowanie realizacji programu specjalnego pn. „*Perspektywa zmiany*” na zaktywizowanie **12 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia**. Program składa się z dwóch modułów, tj. 8 osób podejmie pracę w ramach prac interwencyjnych, a 4 osoby zostaną zatrudnione w ramach wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego. Ponadto każdy bezrobotny skorzysta z usług rynku pracy (doradztwo zawodowe i wsparcie psychologa oraz szkolenie pod potrzeby pracodawcy), a w ramach elementu specyficznego otrzyma dodatek motywacyjny.

Ponadto Urząd otrzymał dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra w kwocie **493.300,00 zł** na finansowanie realizacji projektu pn. „*Bądź aktywny*” na zaktywizowanie **126 osób** bezrobotnych. W ramach tych środków 100 osób zostanie skierowanych na staż, 20 osób zostanie skierowanych do udziału w szkoleniach i 6 osób otrzyma jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

Łącznie w 2013 r. Urząd dysponuje kwotą **6.248.200,00 zł**, co pozwoli na zaktywizowanie **881 osób**.

Cechy charakterystyczne leszczyńskiego rynku pracy w okresie I-VI 2013 r.

– w porównaniu do okresu I-VI 2012 r. –

(dane dotyczą miasta Leszna i powiatu łącznie)

1. Napływ do bezrobocia – większy o 375 osób.
2. Odpływ z bezrobocia – większy o 350 osób.
3. Spadek ogólnej liczby ofert pracy – o 48.
4. Wzrost liczby podjęć pracy ogółem – o 295.

- według stanu na koniec czerwca 2013 r.

w porównaniu do czerwca 2012 r.

5. Stopa bezrobocia większa o 0,6 p.p.
6. Wzrost liczby bezrobotnych – ogółem o 384 osoby.
 - liczba kobiet wzrosła - o 78 osób.
7. Wzrost liczby bezrobotnych mieszkańców wsi – o 123.
8. Spadek liczby osób uprawnionych do zasiłku dla bezrobotnych – o 21.
9. Wzrost liczby osób młodych – do 25 roku życia – o 44 osoby.
10. Wzrost liczby osób powyżej 50 roku życia – o 97 osób.
11. Wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych – o 214.
12. W 2012 r. liczba bezrobotnych na koniec czerwca w porównaniu do liczby bezrobotnych z dnia 1 stycznia 2012 r. wzrosła o 0,4%, natomiast w 2013 r. zwiększyła się o 0,9%.